

«Βλαπτικές επιπτώσεις της χρήσης φυτοπροστατευτικών προϊόντων:  
εξειδικευμένοι βιοδείκτες στην υπηρεσία της Δημόσιας Υγείας & εκστρατεία  
ενημέρωσης», Ε.Π. «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού 2007-2013».

(<http://biopest.med.duth.gr>)

Επιστημονική Υπεύθυνη: Α. Αλεξίου Χατζάκη



# ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΦΑΡΜΑΚΑ ΧΡΗΣΗ & ΥΓΕΙΑ

**Επικοινωνία:** Τηλ. 25510 30505, 210 5232044, e-mail: [info@neoanalysis.eu](mailto:info@neoanalysis.eu)

**Διεύθυνση:** Εργ. Φαρμακολογίας, Τμήμα Ιατρικής,  
Δημοκρίτειο Παν/μιο Θράκης, Δραγάνα, 68100 Αλεξανδρούπολη



## ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΑΓΡΟΤΩΝ

### ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

#### Τμήμα Ιατρικής

- Εργαστήριο Φαρμακολογίας
- Εργαστήριο Υγιεινής και Προστασίας Περιβάλλοντος

#### Τμήμα Μοριακής Βιολογίας & Γενετικής

- Εργαστήριο Οικολογίας και Διατήρησης Βιοποικιλότητας
- Εργαστήριο Οργανικής Βιολογικής Χημείας και Χημείας Φυσικών Προϊόντων

### ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ:

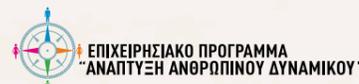
- Τμήμα Αγροτικής Ανάπτυξης, Δ.Π.Θ.
- Ελληνικό Ινστιτούτο Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας (ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.)



**Κείμενα:** Δρ. Ζ. ΒΡΥΖΑΣ, Δρ. Κ. ΦΥΛΑΚΤΑΚΙΔΟΥ, Δρ. Ε.Γ. ΝΕΝΑ

**Επιμέλεια κειμένων & φυλλαδίου:** Δρ. Π. ΑΓΙΑΝΙΑΝ, Δρ. Μ. ΑΛΕΞΙΟΥ-ΧΑΤΖΑΚΗ

Αλεξανδρούπολη, 2015



Με την συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης



11/02/2015 ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟ  
Ξενοδοχείο "ΕΡΜΗΣ"

12/02/2015 ΟΡΕΣΤΙΑΔΑ  
Ξενοδοχείο "ΗΛΕΚΤΡΑ"

25/02/2015 ΤΥΧΕΡΟ  
Δημοτικό "ΠΟΛΥΚΕΝΤΡΟ"

26/02/2015 ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ  
Ξενοδοχείο "ΘΡΑΚΗ ΠΑΛΛΑΣ"

## Πρόγραμμα

- 9.00-9.30: Προσέλευση - εγγραφές  
9.30-10.00: Χαιρετισμοί  
10.00-10.30: Δρ. Χ. Νικολαΐδης «Περιβαλλοντικές και επαγγελματικές εκθέσεις σε φυτοφάρμακα: δεδομένα από την Περιφέρεια ΑΜΘ»  
10.30-11.00: Δρ. Ζ. Βρύζας «Εξελίξεις στο χώρο των Γεωργικών Φαρμάκων»  
11.00-11.30: Συζήτηση  
11.30-12.00: Διάλειμμα - καφές  
12.00-12.30: Δρ. Κ. Φυλακτακίδου «Έκθεση αγροτών σε επικίνδυνες χημικές ουσίες: ανάλυση κινδύνων και μέτρα προφύλαξης»  
12.30-13.00: Δρ. Ε. Μπεζιρτζόγλου / Δρ. Α. Αλεξόπουλος «Υγιεινή και ασφάλεια στις αγροτικές εργασίες»  
13.00-13.30: Δρ. Ε. Νένα «Αντιμετώπιση - Πρόληψη ατυχημάτων - Δηλητηριάσεις - Πρώτες βοήθειες»  
13.30-14.00: Συζήτηση  
14.00-15.00: Ελαφρύ γεύμα

### Κατά τη διάρκεια των σεμιναρίων:

- θα γίνουν ασκήσεις πρακτικής εφαρμογής προστατευτικών μέσων
- θα υπάρχει δυνατότητα για συμμετοχή στο έργο με εθελοντική αιμοδοσία.

## Πρόσφατες εξελίξεις στη χρήση γεωργικών φαρμάκων

Παρά τα οφέλη και τη συνεχώς αυξανόμενη χρήση τους, τα γεωργικά φάρμακα, ακόμη και όταν χρησιμοποιούνται ορθολογικά, ελευθερώνονται στο περιβάλλον με απρόβλεπτες συχνά συνέπειες. Η συμπεριφορά τους στο έδαφος, την ατμόσφαιρα, τα επιφανειακά και υπόγεια ύδατα εξαρτάται από τις χημικές τους ιδιότητες και τις αλληλεπιδράσεις τους με το περιβάλλον.

Στη χώρα μας έχουν υπάρξει πρόσφατα σημαντικές εξελίξεις στο χώρο των γεωργικών φαρμάκων και της ασφαλούς χρήσης τους, με την υλοποίηση νέων νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων, που -μεταξύ άλλων- συμπεριλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- Την **ηλεκτρονική καταγραφή**, που ως βασικό στόχο έχει τον περιορισμό της χρήσης των παράνομων και παραποιημένων σκευασμάτων.
- Τη **συνταγογράφηση**, με την οποία θεσμοθετείται ο ρόλος του γεωπόνου, στο να προτείνει υπεύθυνα την κατά περίπτωση επιλογή και χρήση γεωργικών φαρμάκων.
- Την **κατάρτιση επαγγελματιών χρηστών γεωργικών φαρμάκων** με τη λήψη του Πιστοποιητικού Γνώσεων. Με το πιστοποιητικό αυτό οι επαγγελματίες χρήστες αποκτούν πρόσβαση σε γεωργικά φάρμακα.
- Τη **Γνωμάτευση αναγκαιότητας χρήσης των γεωργικών φαρμάκων**
- Τις **οδηγίες ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας καλλιέργειών**

Η εφαρμογή των παραπάνω θα αλλάξει ριζικά τη χρήση των γεωργικών φαρμάκων στη χώρα μας, προς την κατεύθυνση της ενίσχυσης της παρακολούθησης και του περιορισμού των επιπτώσεων από τη χρήση τους.

### Φοράμε πάντα τον ενδεδειγμένο προστατευτικό εξοπλισμό



**ΟΙ ΧΗΜΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΟΥΝ ΜΕ ΤΟΥΣ ΖΩΝΤΕΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΣΣΟΝΤΑΙ ΠΑΡΑΛΛΗΛΑ, ΕΠΟΜΕΝΩΣ ΕΧΟΥΝ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΤΟΥΣ!**

## Έκθεση σε γεωργικά φάρμακα

Κάθε φυτοπροστατευτικό σκεύασμα θα πρέπει να θεωρείται, εν δυνάμει, ως επικίνδυνο. Η φύλαξη, η προετοιμασία, η εφαρμογή ενός γεωργικού φαρμάκου, καθώς και η διαχείριση των υπολειμμάτων-αποβλήτων και η τελική διάθεση των άχρηστων συσκευασιών αποτελούν μέρος της ευθύνης του εκάστοτε χρήστη.

### Μια χημική ουσία μπορεί να εισέλθει στον ανθρώπινο οργανισμό ως εξής:



### Με μεταφορά μέσω του πλακούντα εγκύου γυναίκας στο έμβρυο



### Γι' αυτό:

- Εφαρμόζουμε **ΠΑΝΤΑ** τον ενδεδειγμένο προσωπικό προστατευτικό εξοπλισμό!
- **ΔΕΝ** χρησιμοποιούμε σκευάσματα χωρίς να διαβάσουμε τις ετικέτες ελέγχου & προστασίας.
- **ΔΕΝ** χρησιμοποιούμε άγνωστα αγροχημικά.
- **ΔΕΝ** αγοράζουμε προϊόντα αν η συσκευασία δεν είναι αυθεντική, είναι κατεστραμμένη ή υπάρχει διαρροή.

### Τα Γεωργικά Φάρμακα είναι ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ



Πολύ εύφλεκτο ή εξαιρετικά εύφλεκτο



Τοξικό ή πολύ τοξικό



Επικίνδυνο για το περιβάλλον



Διαβρωτικό



Επιβλαβές ή ερεθιστικό

## Πρώτες βοήθειες σε περίπτωση ατυχήματος

- Ενεργούμε ψύχραιμα και αποφεύγουμε να έρθουμε σε επαφή με τα φάρμακα.
- Κρατάμε πάντα την ετικέτα της ουσίας που χρησιμοποιήθηκε, ώστε να μπορούμε να ενημερώσουμε το ιατρικό προσωπικό σε περίπτωση ατυχήματος.
- Αναζητούμε άμεσα ιατρική βοήθεια (**ειδοποιούμε το ΕΚΑΒ -τηλέφωνα επικοινωνίας 166 ή 112**).
- Αναγνωρίζουμε αν τα συμπτώματα είναι **εντοπισμένα**, π.χ. ερεθισμός των ματιών ή **γενικευμένα** π.χ. απώλεια αισθήσεων, διακοπή της αναπνοής/καρδιακής λειτουργίας.
- Εφόσον ο ασθενής έχει χάσει τις αισθήσεις του, **άμεσα προτεραιότητα είναι η διατήρηση της αναπνοής και καρδιακής λειτουργίας** (άμεση έναρξη καρδιοπνευμονικής αναζωογόνησης, βλ. εικόνες).
- **ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ** η χρήση αλκοόλ και το κάπνισμα από τους γύρω.
- **ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ** να χορηγήσουμε στον πάσχοντα οποιοδήποτε υγρό και ιδιαίτερα γάλα, ειδικά αν υπάρχει φόβος απώλειας συνείδησης.

### ΚΑΡΔΙΟΠΝΕΥΜΟΝΙΚΗ ΑΝΑΖΩΟΓΟΝΗΣΗ



1. Ρωτάμε «Είσαι καλά;».
2. Αν το θύμα δεν έχει τις αισθήσεις του, ελέγχουμε αν αναπνέει. Ο έλεγχος πρέπει να ολοκληρωθεί μέσα σε 10".
3. Αν δεν αναπνέει, ανοίγουμε τον αεραγωγό, με έλξη του μετώπου προς τα πίσω και ανύψωση του πηγουνιού προς τα πάνω.
4. Εφαρμόζουμε τεχνική καρδιακών συμπίεσεων. Η πίεση εξασκείται στο στήθος, μόνο με το πίσω τμήμα της παλάμης.
5. Εφαρμόζουμε εμφύσηση αέρα με κλειστή τη μύτη του θύματος. **ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ** η εμφύσηση, όταν το γεωργικό φάρμακο που είναι υπεύθυνο για τη δηλητηρίαση είναι εντομοκτόνο.